

ANALYZE: VRIJ VERKEER VAN ROEMENEN TAST NEDERLANDSE RECHTSORDE AAN

Met de toetreding van Roemenië tot Europa in 2007 heeft Nederland bevoegdheden overgedragen aan Europa. Op grond hiervan mogen houders van een Roemeens paspoort zich vanaf 1 januari 2014 vrij op de Nederlandse arbeidsmarkt begeven. Nederland heeft echter geen bevoegdheid om te bepalen aan wie Roemenië een paspoort geeft. Roemenië geeft sinds de toetreding tot de Europese Unie op grote schaal paspoorten aan de inwoners van de naburige voormalige Sovjet republiek Moldavië.

1

Alleen Moldaviërs die zich Roemeenstalig verklaren krijgen in de praktijk zo'n paspoort. Etnische Gaguzen, Russen, Bulgaren en Oekraïners krijgen geen Roemeens paspoort. Hierdoor creëert Roemenië een ongelijkheid op grond van taal en etniciteit in de Moldavische republiek, net zoals zij dat reeds in het meertalige Transsylvanië doet, omdat ze in beide gevallen de autonome taalgroepen discrimineert en/of benadeelt. In het ene geval worden immers bestaande burgerrechten van de eigen Hongaarstalige bevolking niet nageleefd, in het andere geval krijgen alleen Roemeenstalige Moldaviërs privileges.

In de Transsylvaanse stad Székelyudvarhely (*Roemeens: Odorheiu Secuiesc* 97 % Hongaarstalig) is zodoende de autonome bevolking in de praktijk tweederangsburger, omdat hun taalrechten slechts symbolisch worden nageleefd in het openbare bestuur, dit in tegenstelling tot de resterende 3 % Roemeenstalige inwoners. Een gelijksoortige situatie ontstaat in de Moldavische plaats *Beşgöz (Moldavisch: Beşghioz* 97 % Gaugazisch) hier krijgen de 3 % Roemeenstaligen privileges boven de autonome bevolking, omdat ze zich "vrijwillig" Roemeenstalig verklaren, zij verkrijgen hierdoor een recht om in Nederland te werken, de anderen niet.

Roemenië geeft dus een privilege aan bepaalde groep, op grond van een taalkundige keuze om Roemeenstalig te zijn i.p.v. Moldavisch, (*Beide talen zijn wederzijds verstaanbaar*) Dit terwijl zij de taalrechten van een deel van haar eigen bevolking ontkent en ontmoedigd, namelijk het vrije gebruik van de Hongaarse taalrechten conform de bepalingen van onder andere het Basisverdrag Hongarije-Roemenië opgemaakt te Timisoara in 1996; het Raamwerk ter bescherming van nationale minderheden opgemaakt te Straatburg in 1995; Roemeense wet op het openbaar bestuur 215/2001 en het Europees charta van regionale talen.

Hierdoor ontstaat er een situatie die op gespannen voet staat met Nederlandse rechtsbeginselen, zoals het discriminatie verbod en het gebod op het bevorderen van de internationale rechtsorde. (*Artikel 1 en 90 grondwet*) Er worden immers twee elementaire rechtsbeginselen geraakt, zonder dat Nederland een bevoegdheid heeft om op te treden, omdat ze die nationale bevoegdheid juist aan Europa heeft overgedragen.

Indien elke Moldaviër -onafhankelijk van zijn taalkeuze- vrij was om te komen werken in Nederland, of een Roemeens paspoort zou kunnen krijgen, zoals de Roemeense wet op nationaliteit overigens bepaalt, dan zou het wellicht verdedigbaar kunnen zijn dat een dergelijke situatie niet van toepassing is. Dit is geenszins het geval. Er zijn immers concrete aanwijzingen, dat de Roemeense regering discrimineert op grond van taal. De internationale rechtsorde wordt geraakt, omdat de discriminatoire uitgifte van Roemeense paspoorten als een inmenging in de soevereiniteit van Moldavië kan worden opgevat. Overigens naar alle ontevredenheid van Rusland en Oekraïne.

Reeds in mei 2012 heeft de stichting European Language Rights in haar rapport “Gebroken Beloften” de Minister van Buitenlandse zaken geïnformeerd over het feit dat Roemenië Europese afspraken niet naleeft. Ook de Europese Commissie heeft in haar vernietigende rapport van 18 juli 2012 erkend, dat Roemenië niet aan de basisbeginselen van de rechtstaat voldoet en ook niet voldoet aan die rechtsprincipes die juist ten grondslag lagen aan de toetreding tot de Europese Unie.

Deze taalrechten waren bovendien een voorwaarde om lid te worden van de Europese Unie omdat zij immers een directe waarborg voor vrede, stabiliteit en etnische harmonie en daarmee de grondsteen voor economische groei en Europese Integratie vormden. Na het etnische echec in het voormalige Joegoslavië was het bovendien van groot belang dat er duurzame etnische stabiliteit in de rest van die regio zou heersen.

Aangezien Roemenië onvoldoende inspanningen heeft geleverd om aan haar Europese verplichtingen te voldoen; aan extraterritoriale taaldiscriminatie doet en de taalrechten van haar eigen burgers niet naleeft, is de stichting European Language Rights

van mening dat het vrije werknemerschap van Roemeense Staatsburgers met onbepaalde tijd dient te worden uitgesteld, in plaats van deze per 1 Januari 2014 in te laten gaan.

Het vrij werknemerschap kan alleen maar ingaan indien er aan twee elementaire voorwaarden wordt voldaan: Er dienen voldoende waarborgen te zijn dat Roemenië zich houdt aan die verdragen, die ze als voorwaarde voor toetreding tot de Europese Unie had getekend. Tevens dient onderzocht te worden of er door het vrije werkverkeer van Roemeense staatsburgers getornd wordt aan de eerder genoemde grondrechtelijke bepalingen, hierbij zal er moeten worden vastgesteld in welke mate de Roemeense regering zich schuldig heeft gemaakt aan illegale discriminatie bij het wel of niet toekennen van Roemeense paspoorten. Last but not least moet er natuurlijk gekeken worden in hoeverre er sprake is geweest van "gewone" corruptie bij de massale uitgifte geven van Roemeense paspoorten.

5

Amsterdam 18 Augustus 2013,

Stichting European Language Rights